

Προτεινόμενο Εκπαιδευτικό και Υποστηρικτικό Υλικό στο θέμα¹

«Παραγωγικές Διαδικασίες & Υγεία»

στο πλαίσιο της θεματικής χρονιάς 2011-12 της Δεκαετίας των Ηνωμένων Εθνών
για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ)

Τελευταία Ενημέρωση 08/11/2011

Τίτλος	Φορέας	Περιγραφή
Βιολογικές καλλιέργειες... μια ελπίδα για το περιβάλλον http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1413 Κατάλληλο για 12+	Γιάννης Βλάχος	Το θεωρητικό μέρος κάνει μία ιστορική αναδρομή και δίνει πληροφορίες για την βιολογική γεωργία - κτηνοτροφία - τρόφιμα και τους Γ.Τ.Ο. Στο δεύτερο μέρος περιέχει δραστηριότητες και φύλλα εργασίας δομημένα με τέτοιο τρόπο ώστε να εμπλέκονται όλοι οι μαθητές της ομάδας είτε με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού είτε χωρίς αυτή. Η φύση των δραστηριοτήτων είναι τέτοια που δίνει στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να αυτενεργήσει, να επεκτείνει και να αναπτύξει αυτές αλλά και να τις προσαρμόζει στο επίπεδο των μαθητών, στις ιδιαιτερότητες του χώρου και στον διαθέσιμο χρόνο.
Πως ένα κόκκινο γιλέκο έκανε το γύρο του κόσμου: ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ» Wolfgang Korn Προτείνεται για 12+	Στα Ελληνικά εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ, 2009, μτφ. Πελαγία Τσινάρη	Δεκάδες πρόσωπα περνούν από το μικρό βιβλιάρaki, με απίθανες, τραγικές ιστορίες για το πως ζουν και εργάζονται οι άνθρωποι στη σκοτεινή πλευρά του καταναλωτικού μας πλανήτη, ενώ ο συγγραφέας, με αφορμή τις ιστορίες αυτές, μιλάει παραστατικά για την σχεδόν κινηματογραφική τους διαδοχή. Για παράδειγμα, με ηρωίδα την εργάτρια Τασλίμα από το Μπαγκλαντές, που ράβει ασταμάτητα για 16 ώρες ώστε να προλάβει να τελειώσει τα φλις που θα σταλούν στη Γερμανία, μαθαίνουμε για τους χαμηλούς μισθούς και την εργασία υψηλού κινδύνου στα υφαντουργεία της χώρας:
Πείνα στον κόσμο Εκπαιδευτικό υλικό, Προτείνεται για ηλικίες 10-15 ετών http://www.env-edu.gr/packs/peinastonkosmo/1_genika%20stoixeia.html# Επιστημονικός Υπεύθυνος: Λιαράκου Γεωργία	Π.Τ.Δ.Ε., Παν. Αιγαίου Έτος: 2008	Η ιστοσελίδα παρέχει πλούσιο υλικό με σκοπό να ευαισθητοποιήσει και να ενημερώσει τους μαθητές και ποικίλες εφαρμογές που ελέγχουν τις γνώσεις που αποκτώνται. Η γλώσσα είναι απλή για να γίνεται εύκολα κατανοητή, ενώ το υλικό θεωρείται κατάλληλο για μαθητές ηλικίας 10-15 ετών. Για να παραμένει ζωντανό το ενδιαφέρον των μαθητών, η σελίδα αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό τις νέες τεχνολογίες, συνδυάζοντας εικόνα, ήχο,

¹ Το υλικό προτάθηκε από τα μέλη του Ελληνικού τμήματος της Παιδαγωγικής Ομάδας (Π.Ο.) του διεθνούς δικτύου MEDIES: Η. Αλάμπη, Γ. Βλάχο, Β. Δηλάρη, Μ. Δημοπούλου, Μ. Δίτσιου, Σ. Θεοδωρίδου, Λ. Κρητικού, Β. Μαλωτίδη, Ν. Παναρίτου, Ι. Παπαϊωάννου, Α. Σαθβοπούλου, Δ. Σπυροπούλου, Α. Τρικαλίτη, και Β. Ψαλλιδά. Ευχαριστούμε τις περιβαλλοντικές οργανώσεις WWF Ελλάς και ActionAid που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για συγκέντρωση κατάλληλου υλικού.

Συγγραφή: Βαλασιάδης Ευάγγελος		βίντεο, υπερσυνδέσεις, αλλά και εικονική πραγματικότητα.
Βιολογικές καλλιέργειες Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γεωργία Λιαράκου Συγγραφή: Τσουγκράνη Πολυξένη; Τσιάμης Γιάννης http://www.envy-edu.gr/packs/BiologicalAgriculture/index0.htm	Π.Τ.Δ.Ε., Παν. Αιγαίου Έτος: 2008	Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου. Χρησιμοποιεί μία ιστοσελίδα ως βοηθητικό εργαλείο και για την υλοποίησή του είναι απαραίτητη η χρήση εργαστηρίου Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο. Περιλαμβάνει πληροφορίες για την βιολογική γεωργία, ασκήσεις, παιδαγωγικές δραστηριότητες και τεστ αξιολόγησης
Το δικό μου φυλλάδιο για την Ενέργεια	6^ο Τοπικό Δίκτυο ΚΠΕ 2009	Σελ. 5-7 από το φυλλάδιο, που αναφέρεται στο Υγεία κ Ενέργεια http://www.kpemesol.gr/arxeia/ENTYPO%20ENERGEIAS.pdf
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Σπύρος Δοντάς	Κέντρο Υγείας-Υγιεινής της Εργασίας ΕΛΙΝΥΑΕ	Η σωστή χρήση και αποθήκευση των επικινδύνων ουσιών προϋποθέτει την ταξινόμηση και επισήμανσή τους http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/Ximika.1113227510826.pdf
Σύστημα Διαχείρισης Επαγγελματικής Ασφάλειας κ Υγείας (ΕΑΥ) Ένα εργαλείο για τη συνεχή βελτίωση	ΕΛΝΙΑΕ, 2011	Μεταφρασμένη έκδοση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας
Σήμανση ασφάλειας κ Εργασίας	ΕΛΝΙΑΕ, 2004	http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/Simansi_site.1175163453610.pdf
Βασικές Αρχές Υγιεινής και Ασφάλειας σε Χημικά και Βιοχημικά Εργαστήρια. Πληροφορίες για Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες	Αθ. Βαλαβανίδης, ΕΚΠΑ, 2007	Όλα τα κεφάλαια είναι διαθέσιμα στο http://www.chem.uoa.gr/courses/organiki_1/val_hyg_asfaleia.htm
Η οικονομία της εγγύτητας και η παραγωγή της τροφής, σαν εναλλακτική για μια κοινωνία που καταρρέει	Δίκτυο Οικοκοινότητα	Άρθρο, Εισήγηση στην Πλατεία Συντάγματος, Ιούλιος 2011 http://oikodiktyo.espivblogs.net/
Είδη πλαστικών που βλάπτουν σοβαρά την υγεία!	Naturesse Hellas	http://naturesse-hellas.com/2011/09/30/%CE%B5%CE%AF%CE%B4%CE%B7-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CF%80%CE%BF%CF%85-%CE%B2%CE%BB%CE%AC%CF%80%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CF%83%CE%BF%CE%B2%CE%B1%CF%81%CE%AC-%CF%84%CE%B7/
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΟ ΥΛΙΚΟ		
food & Farming Subsistence farming in Malawi (Level 2) Μόνο μέρος του υλικού είναι διαθέσιμο (demo). Ενδεικτικά η δραστηριότητα για την τροφή και τη γεωργία http://scotdec.org.uk/files/food.pdf	Scotdec Global Learning Centre	A variety of active learning methods support pupils in reflecting on their perceptions of Malawi and thinking about how their attitudes and opinions are challenged as they learn.
http://www.oxfam.org.uk/education Στην Αγγλική γλώσσα, για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	OXFAM EDUCATION	Πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό, Μελέτες περίπτωσης (case studies) και δραστηριότητες (lesson plans) σε θέματα όπως το Εμπόριο, η Παγκοσμιοποίηση, η παγκόσμια επισιτιστική κρίση, η παιδική εργασία, η υγεία, το περιβάλλον, η Αειφορία κ.ά.
Soil-Net.com http://www.soil-net.com/ Στην Αγγλική γλώσσα, για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	Cranfield University's National Soil Resources Institute, UK 2007	Καλαίσθητο και πλούσιο διαδικτυακό υλικό με θέμα το έδαφος που απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου. Παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες για όσους ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν μια ολοκληρωμένη εκπαιδευτική διαδικασία που συνδέεται με το έδαφος.
global dimension (the world in your classroom) http://www.globaldimension.org.uk	Think Global	A web page rich in resources for teachers of all ages, aiming to introduce the global dimension to schools. Entails resources on issues of sustainability, environment, health, etc.

Global Education Website http://www.globaleducation.edna.edu.au/globaled/page1.html	AusAID	Teacher resources supporting the integration of a global perspective across the curriculum. Includes issues like food security, environment, governance, microfinance, health, rural development, etc. Includes case studies from all over the world.
Climate Change and Lifestyles Guidebook <i>Thematic Guidebook to support Youth Xchange</i> http://www.unep.org/pdf/YXC_CC_Single_Pages_230911.pdf Aimed at young people (15-24 year olds).	UNEP & UNESCO	The YouthXchange guidebook on climate change and lifestyles is the first in a series of thematic guidebooks supporting the YouthXchange Initiative. The thematic guidebooks take into account challenges, opportunities, good practices and case studies on global challenges. This new guidebook explores the links between climate change and lifestyles and helps young people consider the actions they might take towards more sustainable lifestyles.
Υγεία, περιβάλλον και αναπτυσσόμενος κόσμος:	WWF	http://www.worldwildlife.org/what/communityaction/people/phe/populationhealthenvironment.html http://www.worldwildlife.org/what/communityaction/people/item1353.html
European food panel fails to protect EU citizen's health from plastic component, BPA Article, Sept 2010	WWF GLOBAL	http://www.wwf.eu/other_areas/reach/?195314/European-food-panel-fails-to-protect-EU-citizens-health-from-plastic-component-BPA
Human health linked directly to forest health Article, March 2010 (Υγεία και δασικά οικοσυστήματα)	WWF GLOBAL	http://wwf.panda.org/wwf_news/?191323/Human-health-linked-directly-to-forest-health
Υλικό στα Ελληνικά από τη WWF Ελλάς που συνδέεται με το θέμα της υγείας		
Υγεία και κατοικία:	WWF Ελλάς	http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/katoikein/Karta_Spitipoudentovlepeiioilios_HSBCf.pdf
Υγεία και διατροφή:	WWF Ελλάς	http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/ygeia.pdf
Υγεία, περιβάλλον και αναπτυσσόμενος κόσμος:	WWF Ελλάς	http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/synodeftiko_yliko_ygeia.pdf
Πληροφοριακό Υλικό: Επικίνδυνα χημικά στην Ελλάδα	WWF Ελλάς	http://politics.wwf.gr/images/stories/docs/detoxgreece.pdf
ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΞΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ απο την WWF	WWF Ελλάς	http://www.parents.gr/forum/showthread.php?t=40075
Υγεία και τοξικά από απορρίμματα: Άρθρο, Σεπτ 2009	WWF Ελλάς	http://www.wwf.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=592:2009-09-29-11-33-14&catid=70:2008-09-16-12-10-46&Itemid=90
Υγεία και κλιματική αλλαγή: Η σημασία της προσαρμογής (θέση WWF Ελλάς)	WWF Ελλάς	http://climate.wwf.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=92
Υλικό ACTION AID που συνδέεται με τη θεματική Υγεία & Παραγωγικές Διαδικασίες		
Καλλιεργώντας ισότητα Περίληψη στα Ελληνικά, πλήρες κείμενο στα αγγλικά.	ActionAid Ελλάς Έκθεση, 2011	Πώς η υποστήριξη των δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας των φύλων κάνει τη διαφορά http://www.actionaid.gr/files/File/Downloads/Farming%20as%20equals%20greek%20final.pdf
ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΣΣΕΣ: ΣΧΕΔΙΟ ΣΡΑΣΗΣ Περίληψη στα Ελληνικά, πλήρες κείμενο στα αγγλικά.	ActionAid Ελλάς Έκθεση, 2011	http://www.actionaid.gr/files/File/Downloads/what%20women%20farmers%20need_GR%20final.pdf
Εύφορο έδαφος: Περίληψη στα Ελληνικά, πλήρες κείμενο στα αγγλικά.	ActionAid Ελλάς Έκθεση, 2010	Εύφορο έδαφος: Πώς οι κυβερνήσεις και οι δωρήτριες χώρες θα κατορθώσουν να μειώσουν την πείνα στο μισό υποστηρίζοντας τους μικροκαλλιεργητές http://www.actionaid.gr/files/File/Downloads/Fertile%20ground%20GR.pdf

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Περίληψη στα Ελληνικά, πλήρες κείμενο στα αγγλικά.	ActionAid Ελλάς Έκθεση, 2010	Οι επιπτώσεις των σχεδίων της Ευρώπης για τα βιοκαύσιμα στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και στη γη http://www.actionaid.gr/files/File/Downloads/ILUC%20GR.pdf
Πόσα γεύματα βγάζει το λίτρο Περίληψη στα Ελληνικά, πλήρες κείμενο στα αγγλικά.	ActionAid Ελλάς Έκθεση, 2010	Οι επιπτώσεις των βιομηχανικών βιοκαυσίμων στους ανθρώπους και στο πρόβλημα της πείνας παγκοσμίως http://www.actionaid.gr/files/File/Downloads/17316%20Teliko2.pdf
«Ένας Κόσμος Άνω Κάτω» Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Η λειτουργία του κέντρου συνεχίζεται το 2011-12. Αναφέρουμε μόνο τίτλους προγραμμάτων, για περιγραφή του καθενός ανατρέξτε στο http://education.actionaid.gr/programs	ActionAid Ελλάς	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μια φορά και ένα... Νερό! Α' Β', Γ' Δημοτικού 2. Ταξιδεύοντας με μια βαλίτσα δικαιώματα Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικού 3. Jambo! Καλώς ήρθατε στην Κένυα Γ', Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικού 4. Η εκπαίδευση είναι δικαίωμά μου Ε'-ΣΤ' Δημοτικού & Α',Β', Γ' Γυμνασίου 5. Κάνω το δίκαιο δικαίωμα Α',Β',Γ' Γυμνασίου 6. Όταν έχεις την υγεία σου έχεις όλα τα καλά σου! Ε'-ΣΤ' Δημοτικού & Α',Β', Γ' Γυμν.
Υλικό MIO-ECSDE & MEdIES που συνδέεται με τη θεματική Υγεία & Παραγωγικές Διαδικασίες		
YOUTH X CHANGE: Εγχειρίδιο για την Υπεύθυνη Κατανάλωση Προτείνεται για ηλικίες 16-25 http://www.medies.net/staticpages.asp?aID=374&overRideCategory=1	MIO-ECSDE & MEdIES με βάση διεθνή πρωτοβουλία της UNESCO & UNEP	Περικεκτικό εκπαιδευτικό υλικό για την υπεύθυνη κατανάλωση, που σκοπό έχει να εμπνεύσει έναν αειφορικό τρόπο ζωής στους νέους της μέσης-αστικής τάξης, παγκοσμίως. Περιέχει παραδείγματα από όλο τον κόσμο που αγγίζουν θέματα υγείας και παραγωγικών διαδικασιών (π.χ. πειράματα σε ζώα, απειλούμενα είδη, βιοποικιλότητα, συνθήκες εργασίας, παιδική εργασία, δίκαιο εμπόριο, κ.λπ.)
Η τροφή και η διατροφή στη Μεσόγειο: Θέματα ιστορίας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού http://www.medies.net/articles.asp?cID=3&aID=373&ereg=	Υλικό MIO-ECSDE & MEdIES	Το υλικό ερευνά τους συνδέσμους μεταξύ της πολιτιστικής και βιολογικής ποικιλότητας στη Μεσόγειο, των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων, των πολιτισμών, του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. καλύπτονται θέματα όπως οι ευθύνες των σύγχρονων καταναλωτών ως προς τις επιλογές τους, οι καταναλωτικές συνήθειες και η παραδοσιακή διατροφή, οι σύγχρονες τάσεις στην αγορά τροφίμων και ο κύκλος ζωής των προϊόντων.
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ Α. Βαλαβανίδης, Μ. Σκούλλος, Μ. Μαντζάρα, Μ. Τομασσίνι	MIO-ECSDE, ΕΚΠΑ, ΕΕΧ, ΕΕ-ΓΔ Περιβ. Αθήνα 2007	Εκπαιδευτικό υλικό για τη Νέα Μεταρρυθμιστική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης REACH. http://mio-ecsde.org/uploaded_files/article_file_171_Q2457D3P8IAP4.pdf
My Voice Σε 7 γλώσσες (κ Ελληνικά) Φυλλάδιο για τον κανονισμό REACH http://mio-ecsde.org/uploaded_files/article_file_74_JRLZZGQCSIE3K.pdf	MIO-ECSDE	Το φυλλάδιο παρέχει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό REACH της ΕΕ για τις πολιτικές για τα χημικά προϊόντα. Χρειάστηκαν 9 χρόνια για να υιοθετηθεί ο κανονισμός REACH, καθώς προκάλεσε σφοδρές αντιδράσεις στην ΕΕ, κυρίως από τη χημική βιομηχανία. Τελικά τέθηκε σε ισχύ το 2007. Το φυλλάδιο απευθύνεται στο ευρύ κοινό, με καθοδήγηση για το πως μπορεί να απαιτήσει την καλύτερη προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από επικίνδυνες χημικές ουσίες.